הרי מושבע ועומד עליו מהר סיני אלא כי הא

דאמר רבא "שבועה שאשתה וחזר ואמר

הריני נזיר אתיא נזירות חיילא על שבועה

ורבגן גמי הא מיבעי ליה לאסור יין מצוה

כיין רשות א"כ לימא קרא מיין מאי ושכר

שמעת מינה תרתי ור"ש היינו מעמא דכתב

שכר לאלופי שכר שכר למקדש דכתיב ייין

ושכר אל תשת אתה ובניך אתך מה גבי

נזיר ביין הוא דליתםר אבל שאר משקין לא

אף גבי מקדש נמי יין הוא דליתסר אבל שאר

משקין המשתכרין לא ולאפוקי מדר' יהודה

יהודה אומר יאכל דבילה קעילית שרתניא יור׳ יהודה אומר יאכל

ושתה דבש וחלב ונכנס למקדש חייב איבעית אימא ר"ש לית ליה איסור חל על

איסור ידתניא ר"ש אומר האוכל נבילה ביום

הכפורים פמור ולרבגן נמי הכתיב 2מכל

אשר יעשה מגפן היין אמרי לך רבגן התם

ילימד על איסורי נזיר שמצמרפים זה עם זה

ור"ש לית ליה צירוף ידתניא ר"ש אומר

כל שהו למכות לא אמרו כזית אלא לענין 🐠

קרבן: כותני הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה כמי שעקר דלתות עזה כמי

שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון: גם למה לי למיתנא כל הלין צריכי דאי

אמר הריני כשמשון הוה אמינא שמשון

אחרינא קמ"ל כבן מנוח ואי תנא כבן מנוח

הוה אמינא איכא דמיתקרי הכי קמ"ל כבעל

דלילה וכמי שנקרו פלשתים את עיניו:

מתני' ימה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר

עולם הכביד שערו מיקל בתער ומביא שלש

בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר

שמשון הכביד שערו אינו מיקל ואם נטמא

אינו מביא קרבן פומאה: גמ' נזיר עולם מאן

דכר שמיה חסורי מיחסרא והכי קתני

האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר (o) מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר עולם

בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר

שמשון הכביד שערו אינו מיקל בתער

לל' יום שיש לו כובד שיער מיקל בתער ש ומגלח כל ל' ול'ירי: ומביא. לכל תגלחת ותגלחת ג' בהמות חטאת ועולה ושלמים כמו

שנאמר בענין [במדבר ה]: ואם נטמא מביא קרבן טומאה. כבש בן שנתו לאשם ושתי תורים או שני בני יונה. אבל המקבל עליו נזירות שמשון הרי

זה נזיר עולם ולעולם אינו מיקל בתער: יואם נעמא אינו מביא קרבן טומאה. שכן מצינו בשמשון שנטמא למתים כדמפרש לקמן [עיבן:

שערו מיקל בתער ומביא שלש

השבת לקדשו זוכרהו על היין אין לי אלא בכניסתו ביליאתו מנין

ת"ל כו׳ י) (פסחים דף קו.) וקי"ל" דנשבע לבטל את המצוה פטור דלא

חומר בנדרים מבשבועות שכן הנדר

חל על דבר מלוה כדבר הרשות

דאיש כי ידור נדר לה' כתיבים אפילו

במידי דלה׳ בו נמי לא קשיא דהא לא

הוי אלא כגון דאמר ישיבת סוכה

עלי דאוסר אותה עליו ואין מאכילין

את האדם דבר האסור לו אבל אם

אמר קונם שלא אשב בסוכה אין

בדבריו כלום והכי מסקינן לה בנדרים

בפרק ואלו מותרין (דף טו:): אלא כי הא

דחמר רבה שבועה שחשתה וחור

ואמר הריני נזיר אתיא נזירות חיילא

על שבועה. והיינו דקאמר לאקור

יין מלוה דנשבע לשתוח כיין הרשות.

וכי תימא מאי שנא נשבע מפי עלמו

מנשבע מהר סיני הכי אמרינן ליה

בהדיא במס' שבועות (דף כט.) שבועה

שאוכל ככר זו וחזר ואמר שבועה שלא

אוכלנה על הראשונה חייב משום שבועת

בטוי ועל השניה חייב משום שבועת שוא

והתם מפרש טעמא ומיהו איכא לן

למשמע מינה דודקאמר חייב על השניה

א] אע"ג דהוי נשבע לבטל את המלוה

דנזירות נמי חיילא אהאי דנשבע

לשתות יין: מחי ושכר ש"מ תרתי. לחקור

יין מלוה כיין הרשות וכי לא נדר נמי אלא

מחד מינייהו דהוי נזיר מכולהו: אף

גבי. כהן הבא למקדש כי שתה יין

הוא דליתסר אבל כי שתה שאר מילי

דמשכרין לא ולאפוקי מדר' יהודה

כו׳: קעילים. שם מקום: חיבעים

אימא. היינו טעמא דר"ם דאמר אינו

חייב בנזירות עד שיזיר מכולן בסתם

דאמר הריני נזיר דר"ש לטעמיה

דלית ליה איסור חל על איסור וה"נ

כי אסר עלמו מן החרלנים ומן הזגין

סוחיילא עליה נזירות לא אתי אידך

פלגא דתגלחת וטומאה הוחיילא

עילויה אי נמי כי הזיר עלמו מן היין לא אתי איסור תגלחת וטומאה וחייל

אאיסור יין לשווייה נדר גמור: ומנא

תימרא דר"ש לית ליה איסור חל על

איסור דתניא ר"ש אומר האוכל נכילה

ביום הכפורים וכו'. דלא אתי איסור

יום הכפורים וחייל אאיסור נבילה

דלא אמרינן מיגו דאתא יום הכפורים

ואיתוסף איסורא לגבי שאר מילי

איתוסף נמי לגבי נבילה. ור"ש לטעמיה דאמר במסכת כריתות (דף כג.)

דאפילו איסור חמור לא אתי וחייל על איסור קל והכי שפרישנא

לה במסכת יוןיבמותן (דף לג:) ובמסכת שבועות (דף כד.): לימד על

כל איסורי נויר שמלטרפין זה עם זה. לכזית שאם לא אכל בין

חרצן וזג אלא כזית בלבד חייב מלקות: ור"ש. דלא דריש ביה האי טעמא

אלא עד שיזיר חכו׳ אזיל לטעמיה דלא מלריך ליה האי קרא משום לירוף דלר״ש לית ליה לירוף דקסבר ר״ש אפילו לא אכל אלא כל שהוא

חייב דעובר בלאו האמור בו מחרלנים ועד זג לא יאכלש דתניא ר"ש

אומר כל שהוא למלחות שלא אמרו שיעור אכילה לכזית אלא לענין קרבן ולענין שאר איסורין שחייבין על יושגגתו חטאת כגון חלב ודם

וחמץ בפסח אבל גבי נזיר כי עבר על נזירותו ואכל זג או חרלן

דמילקא הוא דלקי ולא הוי חייב קרבן בכל שהוא מחייב ולא בעינן

יה א מיי' פ"ז מהלכות נזירות הלכה יא סמג

לאוין רנ: ימ ב מיי׳ פ״ה מהלי נזירות

ב ג מיי׳ פ״א מהלכות ביאת מקדש הל׳ ב סמג לאוין

בא ד מיי׳ פ״ה מהל׳ מירות

בב ה מיי׳ פ"ג מהל' מירות

בג ו מיי׳ שם הלכה יב:

תורה אור השלם

1. יַיִן וְשֵׁכָר אַל תֵּשְׁתְּ אַתְּה וּבָנֶיךְ אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל אֹהֶל מוֹצֵד וְלֹא תְמֻתוּ חֻקַּת מוֹצֵד וְלֹא הָמָתוּ

מוצֵו וְלא וְנְטֵּחוּ וְנֻשֵּׁתּוּ עוֹלֶם לְדרֹתַיכֶּם: ויקראי ט 2. כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכּּל אֲשֶׁר.

יַּגְשֶּׂה מִנֶּפֶן הַיִּיון מֵחַרְצַנִּים וַעָד זָג לא יאבל: ועד זָג לא יאבל:

מוסף רש"י

אתיא נזירות חיילא על שבועה. ואין זה נכלל מושנע

מהר סיני לומר שלא לחול עליי

מירות מדין כולל, אחר שהוא

הוא שחידש חיובו על עלמו

ולא מהר חורב הופיע, וכיונא

בזה נזירות חלה עליו מדיו כולל

(מאירי בשמו, עי"ש שתמה ע"ז). קעילית. עס מקוס

(יומא עו.) אכל דבילה העילית.

הגדילה באותו מקום ומשכרת כיין (בכורות מה:).

מי"ד בלע"ז, מים ודבש שלוקין ביחד (שם). חייב. מלקות, כר"

הודה מוקמינן לה בפרק אמרו

לו בכריתות (יג:) דקאמר התם

על שחר משכרין בחוהרה דחל

תשת (בכורות מה:) וככהן

. עסהיט וחוהדריו נוא). **ר"ש**

עסקיק (מחודין עאר). ו ש לית ליה איסור חל על איסור. וכי אמר הריני נזיר

מן החרלנים חל עליה חלי נזירום. וכי הדר ואמר מו

התגלחת ומו הטומאה לא אתי

חצי נזירות דתגלחת וטומאה

וחייל אחלי נזירות דחרלנים וחייל אחלי נזירות דחרלנים וזגים, דאין איסור חל על

איסור. הילכד אינו חייב עד

שיזיר מכולם בבת אחת, דאמ

הריני נזיל סתס (ראמ״ה בשמו). האוכל נבילה ביום

בשמון). האוכל בבילון ביום הכפורים פטור. מכרת, דלא אתי איסור יום כפורים ומיחל

אאיסור נבלה דחדים. אם

נתנבלה מערב יום כפורים הרי קדם איסור נבלה, ואם נתנבלה

ביום כפורים אפילו הכי אסורה

היתה עליו מבערב משום אבר

מן החי (קדושין עז: וכעי"ז

פסחים לו. וכריתות כג.) ושוגג

שהוא. בכל האיסורין,

פטור מחטאת (פסחים לו.)

למכות. נהתרחה, לא אמרו

כזית. הלכה למשה מסיני, אלא לענין קרבן. דשגגת

ללם וווורונווח רא: ורנוי"ז חרוח

יו.) ובאכילה כל שהוא עובר

פי' הרא"ש (המשך)

וה"ג כי הא דאמר רבא כלומר

כי היכי דאמר רבא דנזירו׳

במדבר ו ד

שם וע"ש בכ"מ:

הלכה ג:

הלכה טו סמג לאוין

הלכה א סמג שם:

מסורת הש"ם

ל) [בכריתות מסיק הש"ס כמאן אולא הא דתניא אכל דבילה כו׳ כמאו כר׳ יהודה וגם לפיסט כו כננמן כני ישאנט אגט בבכורות לא הביא הך דר' יהודה אומר וע"ש ברש"י ולע"ק ובתוספתא דכריתות פ"ל תניל כ' יהודה אומר על פי מ מנילו לי ישאים מולוו על היין במיחה ועל המשכרין באזהרה לפיכך אם אכל דבילה קעילית או ששתה חלב ודבש הרי זה לוקה ארבעים], נ) [יומא עו.] סנהדרין ע: שבועות כג. כריתות יג: [בכורות מה:], ג) שבועות כד. פסחים לו. קדושין עז: [כריתות כג.], ד) [מעילה יח.] מכות יז. שבועות כא:, ה) [שמות כ], ו) [בפסחים ליתא וגם בשאר דוכתי לא נמלא ע" במגיד משנה ריש פ' כ"ט בהל' שבת ובמגדול עוז שסז. ז) ושבועות יבנוגדול עוו שטן, זי [עמושת כו.], זי [במדבר ל], עי [במדבר ו], יי [שייך לע"ב], כי מכאן עד ד"ה מאי היא שייך לעיל ג:, של לי המנוי היים שיין לעיל ג.י. [וע"ע תוס' פסחים קו. ד"ה זוכרהו וכו' ועוד מלינו למימר

נוסחת הריב"ן

כו"ן, מ) שייך קודם ד"ה מה,

א] והא: ב] מיבת עליו ליתא בכ"י: גז דלה' הוא נמי: ל] מדקאמר: ה] חיילא: ו] פרישית: ז] (כתובות): ח] מכולן: טן ולא: ין שגגתן: ל] מכוק: פן זכו: ין פגונון: כ] אלטריך חרלנים משום: ל] דמייתר: מ] הריני כשמשון ואו) כבו מנוח ואו) כו' כשמשוו (או) ככן ננטח (או) כוי בשתשון (או) הני תיבות או ליתא בכ"י: נ] (כל ימי חייו) ליתא בכ"י: ם] לפיכך כיון שהכביד שערו כלומר כיון שהגיע כו': ע] בתער הס"ד ומה"ד מגלח כל ל' ול' ומביא כו' והד"א:

הגהות הב״ח

(א) גם' דתניא ר"ש אומר שהוא. נ"ב ע"ל סוף דף ל"ו שרווא. לכע לטוף לף לד ודף ל״ח: (3) שם הרי זה נזיר עולם מה נין: (ג) רש״י ד״ה הריני כשמשון כבן מנוח כבעל יאיפי כשמשון ככן ממח כבעכ וכו׳ אמר כשמשון כבן מנוח ככ׳יל ותיבת או נמחק ג׳ פעמים: (ד) ד"ה הריני נזיר עולם וכו' כל ל' ול' ומביא הד"א: (ה) תום' ד"ה לאלופי למקדש מהכא דאינו חייב:

גליון הש"ם

תוד"ה מאי היא וכו' לכ"נ לר"ת. עי׳ סוטה דף לב ע״א

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה אלא כי הא דאמר רצא וכו׳ אע"ג דהוי נשבע לבטל את המצוה. נ"ב עי' על כוונת רש"י בזה אורח מישור בשם שו"ת אלשיך סי מישור בשם שו״ת אלפון פי׳ קג כדי לפלק ממנו השגם חות יליר פי׳ יל: ב] תוכי ד״ה מלי היל קידושל יוס בדלתל וכוי דנהי דקידוש היום באורייתא על היין לאו דאורייתא. נ״ב עיין רלפ״ן דק קמג ע״ל: ב] ד״ה כשמשון וכר דלי אמר כבעל דלילה וכרי דלי אמר כבעל דלילה לחוד. נ"ב עיין תוספות יו"ט ואוכח מישור:

הגהות התוספות 1. ל"ל דקדוש היום על היין.

פי' הרא"ש

אלימא קדושתא ואבדלתא מושבע ועומד מהר סיני הוא דכתיב זכור את יום השבת לקדשו ודרשינן בערבי פסחים זכרהו על היין. וקשה נהי דקידוש הוי דאורייתא . כדאי׳ בברכו׳ נשים חייבות

קידוש על היין לאו דאורייתא דמקדשין על הפת במקום שאין יין והאי דדריש זכרהו על היין אסמכתא בעלמא הוא. ועוד אבדלתא מאי איכא למימר ע״כ לאו דאורייתא הוא. ועוד מאי קאמר אלא כי הא דאמר רבא שבועה שאשתה וכו׳ ואמאי חזר יקרום על הייך את החוריות הנקו שין על הפור בטקום שאיך יך והואר הורים וכוחו על הייק אטכנות בעלמה והה. וכור אבדלתה מא אינא למימר על כל או דאוריתיה אוה. עורד מאי קאמר אלא כי הא דאמר רבא שבועה בששתה וכרי והמאי חוד ב בו מקדושא ואבדלתא כי היכי דחל נזירו' על שבועה ה"נ חל על מצות קידוש. ונ"ל דהא ל"ק דלהך פירושא לא גריס אלא

שוהרי מושבע ועומד שעליו מהר סיני הוא. דכתיבים זכור את יום יעד שיזיר מבודן. או יאמר סתמא דמשמע כל מילי דמירות קיבל עליה ואם בא לפרש חרצן וזג לריך לפרש כולם גם תגלחת וטומחה:

מבל אשר יעשה מגפן אתיא שבועה ומבטלה מצוה. וא"ת הא תנן (נדרים דף טו. שבועות דף כה.) היין. אלמא דמכולהו לריך להזיר וא"ת

ואכתי תגלחת וטומאה לא שמעינן וי"ל כיון דגלי לן ביין ה"ה שלריך לקבל גם תגלחת וטומאה ונפקא לן מלישנה דקרה מכל: בירן ושבר יזיר. משמע הפילו בחד הוי נזיר דהא כבר כתיב מכל אשר יעשה מגפן למה לי למיכתב מיין ושכר אלא לאשמועי׳ דאפי׳ לא נדר כי אם בחד מהני דחייל נזירות עליו ואפילו כשבא לפרש דהכח חרצן חג לח כתיבי: לאסור יין מצוה כיין הרשות. כלומר מקרא יתירא

אסמכתא והשתא משני כגון שנשבע לשתות וקמ"ל קרא יתירא דחייל עליה

: לע"ג שנשבע לשתות לאלופי למקדש. מהכח (ס) ואינו

שבועה שלא אשתה כדפירשתי: לרבי שמעון דית דיה צירוף. כלומר אין לריך ימור ללירוף דאפי' בשאר איסורים כחלב ודם מחייב בכל שהו ולא אמרו כזים אלא לקרבן והכא לא שייך לירוף לקרבן שקרבן נזיר אינו בא על ששתה יין אלא מלקות והקרבן בא על השלמת נדרו: בדר בין נזיר שמשון דנזיר עודם. וא"ת שאלה איכא בינייהו דמיר

דמכות (דף כב.) גבי חורש תלם אחד וי"ל מילתא דליתא בנזירות לא קתני ואם ישאל על נזירות אז לא הוי נזיר וה״ק מה בין נזיר שמשון כו׳ כששניהם נזירין: מר שבושון כבן מנוח בבעל דלילה. אבל כשמשון לחודיה או כבן מנוח לחודיה לא סגי עד שיאמר שלשתן כדמוכת בגמ׳ מכאן ואילך גרים ר"ת וכמי שעקר דלתות עזה בוי"ו וכמי שנקרו פלשתים את עיניו דאו או האמר כלומר או שיאמר כמי שעקר או כמי שנקרו כו׳ גן דאי אמר כבעל דלילה לחוד או כמי שעקר דלתות ליכח למיטעי: בזיר עודם מיקד. ולח מגלח לגמרי כחבשלום שלח גלח לגמרי שהרי נחלה בשערו: ומביא ג' בהמות. בשעה

ביה צירוף הלכך הואיל ולא מיצטריך כן משום צירוף לומייתר ליה קרא עזה לחוד או כמי שנקרו פלשתים את עיניו לחוד דהוי נזיר שמשון דבהא לההוא טעמא דאינו חייב עד שיזיר מכולן: בותבר' הריני כשמשון ש מואו כבן מנוח או כבעל דלילה. או שלא אמר כבעל דלילה אלא אמר כשמשון או כבן מנוח כמי שעקר דלתות עזה או שלא אמר דלתות שמיהל הלכה למשה מסיני ואסמכתא מאבשלום דאמר אשלם נדרי עזה אלא אמר כשמשון כבן מנוח כמי שנקרו פלשתים את עיניו: חטאת עולה ושלמים כמיר טהור: קרבן טומאה. שתי תורים ואשם: הרי זה נזיר שמשון. לריך לנהוג בעלמו בנזירות שמשון. ולקמן מפרש היכי הוי: גמ' דחי חמר כשמשון. ותו לה ה"ה שמשון החרינה קאמר להכי אמר כבן מנוח ואי הוה אמר נמי כשמשון כבן מנוח בלבד ה״א איכא איניש אחרינא דאחקרי נמי הכי או בן מנוח או שמשון בן מנוח לה"ק בהדייהו כבעל דלילה או כמי שנקרו פלשתים את עיניו או כמי שעקר דלתות עזה דמיגליא מילתא דלא הוה אחרינא: הריני נויר עולם הרי זה נויר. סכל ימי חייו דכי אמר הריני נויר עולם משמע דנזירות קבל עליו עד עולם סולפיכך כיון שהגיע

דמיין ושכר יזיר: מאי היא קירושא ואבדלתא מושבע ועומד מהר םיני הוא. דקדוש היום דאורייתא ואיך תחול עליו נזירות וקשה דאדרבה להכי איצטריך קרא מיותר לומר דחייל עליה נזירות ועוד קשה מאי משני בתר הכי כגון שנשבע לשתות וחזר

ונדר בנזיר דאתיא נזירות וחייל אשבועה מ"מ תקשי לו הרי מושבע ועומד מהר סיני כלומר דאין מושבע ועומד גדול מזה שנשבע לשתות ועוד קשה דקדוש היוםי לאו דאורייתא הוא דנהי נמי דכתיב זכור ודרשינן זוכרהו על היין אסמכתא הוא ° לכ"נ לר"ת דגרסינן בתמיה וכי מושבע ועומד מהר סיני כלומר ל"ל קרא מיותר לאסור יין מלוה וכי מושבע וכו׳ דנהי דקידוש היום דאורייתא על היין לאו דאורייתא בן דזוכרהו על היין

חייב למקדש אלא איין

ושכר ולאפוקי מרצי יהודה כו': ר"ש לית ליה איסור חל על איסור. פירוש בעלמא כדתניא כו׳ ואי לאו קרא הכא ה"א היכא דנשבע שלא לשתות ושוב הזיר בנזיר ושתה ביין לא חייב אמירות קמ"ל קרא יתירא דמיין ושכר דחם נשבע שלח לשתות כום זה ונדר בנזיר ועבר ושתה הכום דלקי תרתי משום שבועתה ומשום טירות ולא חימא כדהאמר רבא לעיל שבועה שאשתה אלא תוכל לתרך אפילו

שמשון ליתא בשאלה ומיר עולם איתא בשאלה כדאי׳ בפ׳ בתרא

חלה על שבועה ה״נ חלה על מצות קידוש. ור"ת גריס קדושא ואבדלתא מושבע . ועומד מהר סיני הוא בתמיה והבדל׳: ואיבעית אימא ר״ש לית ליה איסור חל על איסור פר״ת ומשכר יתירא שמעינן . ליה דנזיר ששתה יין בי״ה אין יייב משום י"ה דלא אתי איסור י"ה וחיילא אאיסור נזיר. ומהכא יליף ר"ש בכל דוכתא דאין איסור חל על איסור דהכי משמע פשטא דקרא מיין ושכר יזיר ה״ק משום נזיר חייב על יין ושכר ולאו משום איסור אחר דלא

אתי איסור אחר וחייל עלויה. וקשה דבפ׳ כל הבשר דריש שמואל דאין איסור חל על איסור מקרא דומתו בו כי יהללוהו אוג אטרו אוה חדיל עלידה וקטה רבב על היום ודיש שהואלי אין אירו לעל איטר על איסור על איסר על אירו הייני נזיר אתיא ודריש הכא מיין ושכר דגבי נזיר חל איטר על איסור דא מהר שברעה שלא אשהה יין ואמר הריני נזיר אתיא נזירות וחיילא אשבועה ולוקה שנים דהכי משמע פשטא דקרא: